

provincie **HOLLAND**
ZUID

Aan Provinciale Staten

GS-brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
7 juli 2020

Ons kenmerk
PZH-2020-744487993
DOS-2018-0005891

Bijlagen
3

Onderwerp

Regiodeal Drechtsteden – Gorinchem en stand van zaken 3^e tranche Regiodeals

Geachte Statenleden,

De stand van zaken van de Zuid-Hollandse deals uit de derde tranche Regio Deals hebben wij toegelicht in onze brief van 19 februari 2020 (PZH 2020-728173244). Nu de Regiodeal Drechtsteden – Gorinchem is aangegaan, zijn wij blij u te informeren over deze deal. Daarnaast geven we in deze brief kort een stand van zaken van de deal 'Zuid-Hollandse Delta', waar we samen met het rijk en regio aan een uitwerking werken, en het perspectief voor de Nieuwe Waterweggemeenten nadat de deal 'Regio in balans' door het Rijk was afgewezen.

De Regio Deals van het Rijk zijn een uitvloeisel van het standpunt van het kabinet Rutte III ten aanzien van het belang van de gezamenlijke aanpak van regionale opgaven. Door een Regio Deal gaan het Rijk en de regio een langdurige samenwerking aan die moet bijdragen aan het bevorderen van de brede welvaart, leefbaarheid en economische kracht van die regio. Centraal staan de integrale aanpak en het meervoudig karakter van de opgave. De verschillende krachten en uitdagingen die specifiek zijn voor de regio staan aan de basis van de samenwerking.

Regiodeal Drechtsteden – Gorinchem 'Investeren in mensen. Goed leven in een maritieme topregio'

De Drechtsteden, gemeente Gorinchem en Provincie Zuid-Holland hebben op 27 november 2019 een aanvraag voor een rijksbijdrage bij het Rijk ingediend (zie de brief PZH 2019-715956680, dd 26 november 2019). Op 14 februari heeft het Rijk aangegeven deze deal uit te willen werken (zie de brief PZH-2020-728173244, dd 19 feb 2020). Zij stelt een bijdrage van € 22,5 miljoen (inclusief compensabele BTW) ter beschikking om de regionale opgave tot uitvoering te brengen. Aan deze bijdrage zijn voorwaarden verbonden, onder meer de voorwaarde dat de regio zelf voor tenminste hetzelfde bedrag investeert in de uitvoering van de Regio Deal.

De Regio Deal is nu uitgewerkt in de tussen het Rijk en de regiopartners gesloten Regio Deal Drechtsteden – Gorinchem *'Investeren in mensen. Goed leven in een maritieme topregio* (Zie: bijlage 1). De Regio Deal bevat de afspraken over de relatie tussen het Rijk en de regio. De uitvoering van de Regio Deal is een verantwoordelijkheid van de regio. De onderlinge afspraken tussen de regiopartners is vastgelegd in een tussen de regiopartners gesloten Bestuurlijke Overeenkomst Regiodeal (zie: bijlage 2).

Inhoud van de Regiodeal

De inhoud van de regiodeal is langs drie pijlers geordend: Human Capital, Toegepaste Innovatie en Dynamiek aan de Oevers. Elke pijler bestaat uit projecten waar bedrijven, onderwijs- en zorginstellingen initiatiefnemer van zijn, of minstens intensief bij betrokken zijn. Voor de provincie is deze deal belangrijk omdat ze een instrument is waarmee de regionale economische structuur en arbeidsmarkt wordt versterkt en er ook extra werk wordt gemaakt van de ruimtelijke kwaliteit en de beleefbaarheid van de Drechtoevers.

Verschillende projecten versterken het innovatieklimaat door het stimuleren van nieuwe samenwerking tussen bedrijven in de maritieme en maakindustrie, start ups en onderwijs- en zorginstellingen. Andere projecten richten zich op betere (na)scholing van lager- en middelbaar opgeleid personeel, aansluitend bij de specifieke vraag in deze arbeidsmarktregio's. Meerdere projecten beogen ook de omgevingskwaliteit te verbeteren. Bijvoorbeeld de projecten gericht op ontwikkeling van woonmilieus met recreatief groen, verbetering van de toegankelijkheid van de oevers en herstel of ontwikkeling van (getijde)natuur. Met het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zijn afspraken gemaakt om te verkennen hoe de natuurwaarden van de rijkswateren in dit gebied verbeterd kunnen worden. Tot slot zijn er verschillende oeverprojecten die de multimodale mobiliteit verbeteren waarbij er geschakeld kan worden tussen het vervoer over water (Waterbus, kleinschalig vervoer over water), de fiets, bus en auto.

Voor een nadere toelichting op de pijlers, de daaraan ten grondslag liggende ambities en doelstellingen en de beoogde effecten verwijzen wij u graag naar de Regiodeal zelf.

Financiering van de Regiodeal

De verschillende gemeenten betrokken bij de regiodeal en wij als Provincie Zuid-Holland hebben de cofinanciering van in totaal € 22,5 mln. op orde gebracht. Over de PZH-bijdrage aan deze cofinanciering is de regio op 14 april geïnformeerd (Zie bijlage 3: GS Brief Regiodeal Drechtsteden en Gorinchem: PZH-Bijdrage, PZH-2020-737849259). De PZH-bijdrage bestaat uit € 3 mln. voor de Maakfabriek en daarnaast is er via de Human Capitalregeling € 0,2 mln. subsidiabel voor het project Dordt Academy/Career Boost en € 0,2 mln. voor het project MBO-aanpak. Ook de Zuid-Hollandse bijdrage om de bedrijfsverplaatsing van de firma Dolderman mogelijk te maken scharen wij onder onze bijdrage aan de cofinanciering. Kanttekening hierbij is dat nog nader met partijen moet worden uitgewerkt hoe en in welke vorm een provinciale bijdrage geleverd kan worden, die past bij onze rol en ambities.

GS hebben naast bovengenoemde middelen die bijdragen aan de regionale cofinanciering, uitgesproken te blijven zoeken naar manieren om de ambities van de regiodeal verder vorm te geven. In overleg met de regio zullen wij verder werken aan een zo goed als mogelijke matching van projecten uit de deal met de provinciale ambities en bijbehorende middelen waarbij onze gezamenlijke inzet in het kader van de regiodeal ook kan bijdragen aan de realisatiekracht voor provinciale beleidsdoelstellingen.

Samenwerking en uitvoering

De samenwerking tussen Rijk en Regio beslaat meerdere beleidskolommen en heeft een gebied overstijgende impact. Verschillende departementen van het Rijk zijn betrokken, evenals meerdere disciplines binnen de gemeentelijke organisaties en de provincie. Ook het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen zijn nauw betrokken bij de samenwerking en hebben invloed op de besteding van de beschikbare middelen. De bijdrage en inzet van het Rijk is nodig om de projecten een duw in de rug te geven en om een vliegwieleffect teweeg te brengen.

De toegekende rijksbijdrage wordt verdeeld over de drie eerder genoemde pijlers volgens de verdeling die in de Regiodeal is opgenomen. Een klein deel van de rijksbijdrage is bestemd om uitvoeringskosten te dekken. Sturing op de voortgang en naleving van de Regiodeal vindt plaats in het Rijk-Regio-overleg waarin bestuurders van het Rijk, de provincie, de gemeente Gorinchem en de Drechtsteden zitting hebben. De verdeling van de aan de pijlers toegekende bijdrage is een verantwoordelijkheid/ bevoegdheid van de regio. Daartoe is een triple helix stuurgroep ingesteld, waarin namens Gedeputeerde Staten een lid zitting heeft. Deze stuurgroep neemt besluiten over de daadwerkelijke toekenning van middelen aan de projecten en de vorm waarin de middelen ter beschikking worden gesteld.

De gemeente Dordrecht is aangewezen als regiokassier. Het Rijk keert de bijdrage in twee termijnen uit aan de regiokassier (specifieke uitkering). De regiokassier beheert deze middelen en draagt zorg voor de feitelijke overdracht van de middelen aan de projecten (gemeenten) conform de besluiten van de triple helix stuurgroep. De regiokassier zorgt eveneens voor de verantwoording van de besteding van die middelen richting Rijk en regiopartners.

De Regiodeal wordt aangegaan door de betrokken ministers, Gedeputeerde Staten, het college van Gorinchem en het Drechtstedenbestuur. De Regiodeal is een bestuurlijk convenant (en daardoor ook niet in rechte afdwingbaar). Dat het Drechtstedenbestuur de Regiodeal namens de colleges van de Drechtsteden aan gaat, betekent niet dat de uitvoering (en de daaruit voortvloeiende risico's) van de Regiodeal bij de Gemeenschappelijke Regeling of het Drechtstedenbestuur ligt. De uitvoering van de Regiodeal vindt immers op projectniveau plaats en deze projecten (en daarmee de betreffende gemeente) zijn en blijven volledig verantwoordelijk en risicodragend voor de projectresultaten. Als bijvoorbeeld blijkt dat een project niet heeft voldaan aan de subsidievoorwaarden en de rijksbijdrage geheel of gedeeltelijk door het Rijk wordt teruggevorderd, dan dient dit binnen het project opgevangen te worden. Overwogen is om de Regiodeal aan te laten gaan door alle colleges van de tot de Drechtsteden behorende gemeenten. Hiervoor is niet gekozen, juist vanwege de regionale uitstraling en effecten die de Regiodeal teweegbrengt.

De onderlinge afspraken tussen de regiopartners is nader uitgewerkt in de Bestuurlijke Overeenkomst Regiodeal (zie bijlage 2). In deze overeenkomst is de hiervoor geschetste verantwoordelijkheid en risicoverdeling dieper uitgewerkt. Ook de taken en verantwoordelijkheden van de triple helix stuurgroep, regiokassier, projectmanagement en pijlercoördinatoren zijn in deze overeenkomst vastgelegd.

Verdere procedure, communicatie en uitvoering

De leden van de Tweede Kamer en gemeenteraden ontvangen gelijktijdig een vergelijkbare brief als deze. Provinciale Staten en de betrokken gemeenteraden ontvangen verder jaarlijks ter kennisgeving een afschrift van de voortgangsrapportage.

Stand van zaken Waterweggemeenten

Hoewel de aanvraag voor de Regiodeal 'Regio in Balans' van de Waterweggemeenten (Schiedam, Vlaardingen, Maassluis) van € 7,5 miljoen niet is gehonoreerd door het Rijk, wil de provincie de goede elementen uit deze aanvraag behouden en een plek geven. Gedeputeerde Vermeulen is met de Waterweggemeenten in gesprek om te bezien of en hoe wij als college daaraan verder vorm kunnen geven. Zo wordt bezien op welke wijze door partijen in financiering kan worden voorzien om de doelen uit de propositie van deze deal toch te kunnen realiseren. De provincie heeft procesgeld om de gemeentelijke samenwerking te ondersteunen.

Stand van Zaken Regiodeal Zuid-Hollandse Delta

In de derde tranche Regiodeals is € 7,5 miljoen door het Rijk toegekend aan de Regiodeal Zuid-Hollandse Delta. Dit is een grote stimulans voor verdere versteviging van de zelfbewuste samenwerking in deze regio.

De provincie Zuid-Holland heeft de aanvraag voor deze Regiodeal niet mede ingediend, maar is wel betrokken bij de uitwerking. Vanuit reeds beschikbare budgetten en gereserveerde middelen uit lopende en afgesproken programma's en projecten dragen we bij aan de projecten in deze deal. GS is in gesprek met de regio over onze medewerking aan deze regiodeal en de uitwerking van onze gezamenlijk ambities die door deze deal versterkt en verbreed kunnen worden.

Met de gemeenten Goeree-Overflakkee en Hoeksche Waard hebben wij in het verleden gebiedsagenda's vastgesteld. De samenwerking in de Zuid-Hollandse Delta biedt de kans om verdergaande samenwerking tussen provincie en gemeenten op strategisch niveau te laten plaatsvinden.

Het is onze inzet om te zorgen dat een goede afstemming van de gebiedsagenda's en regiodeals plaats vindt, zowel in Zuid-Holland Zuid verband, als met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). Dit is voor zowel de provincie als gemeenten van belang.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlagen:

1. Regiodeal Drechtsteden - Gorinchem
2. Bestuurlijke overeenkomst Regiodeal Drechtsteden - Gorinchem
3. GS Brief Regiodeal Drechtsteden en Gorinchem: PZH Bijdrage